

शाहूंनी पारखलेला हिरा म्हणजे आबालाल कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे : शिवाजी विद्यापीठात कलादालनाचे उद्घाटन

सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. २५ : 'राजर्षी खनयती शाहू राजांसारख्या पारखी वीर-यामुळेच कलातपस्वी आबालाल रहेमान यांच्यासारखा हिरा कोल्हापूरला मिळाला', असे प्रतिपादन कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे यांनी आज येथे केले. रहेमान कलादालनाची उभारणी करण्यास शिवाजी विद्यापीठाने दिलेले सहकार्य ही या महान कलाकाराला मिळालेली आदरांजली आहे, असेही शिंदे सांगितले. शिवाजी विद्यापीठात रंगबहार संस्थेच्या सहकार्याने कलातपस्वी आबालाल रहेमान कलादालन उभारण्यात आले आहे. या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी ज्येष्ठ चित्रकार राजाराम जाधव होते. बॅरिस्टर राजाराम देव खर्डेकर ग्रंथालयाच्या सहाय्याने विस्तारित इमारतीमध्ये कार्यक्रम आयोजित झाला.

डॉ. शिंदे म्हणाले, "काही दिवसांपूर्वी रहेमान यांच्या काही कलाकृती मुंबईच्या जे. जे. कला संग्रहालयात मी पाहिल्या.

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठात रंगबहार संस्थेतर्फे कलातपस्वी आबालाल रहेमान कलादालनाचे उद्घाटन करताना कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे. शेजारी ज्येष्ठ चित्रकार श्यामकांत जाधव, प्राचार्य अजेय दळवी, बीसीयूडीचे संचालक डॉ. डी. आर. मोरे, डॉ. नमिता खोत.

तोपर्यंत त्यांच्याविषयी मी पूर्णतः अनभिज्ञ होतो. पण, त्यांच्या कलाकृती पाहिल्यानंतर त्यांच्या महानत्वाची प्रचिती आली. आपल्या कलाकृतीतून केवळ संरेषांचा खेळ न मांडता त्यापुढे जाऊन त्यांचा शरीरशास्त्राचा अभ्यास, तत्कालीन सामाजिक, आर्थिक स्थिती मांडण्याचे कौशल्य यांचा प्रत्यय येतो. कोल्हापूरच्या कलाक्षेत्राला वेगळी उंची मिळवून देण्याचे कार्य रहेमान

यांनी केले."

श्यामकांत जाधव म्हणाले, "रहेमान यांच्या कलागुणांची पारख राजर्षी शाहू यांनी केली. आपल्या दरबारामध्ये त्यांना स्थान दिले. यामुळे रहेमान यांनी सुमारे वीस हजारोहून अधिक उत्तमोत्तम कलाकृती निर्माण केल्या. एका पिढीचे काम जणू त्यांनी एकट्याने उभे केले. पण, राजर्षींच्या निघनानंतर त्यांनी दोन बोटी भरून कलाकृती पंचगंगेला अर्पण केल्या.

सांस्कृतिक खंड करण्याची योजना

ज्येष्ठ इतिहास संशोधक डॉ. जयसिंगराव पवार म्हणाले, "कोल्हापूरच्या कला, सांस्कृतिक या बाजूवर प्रकाशझोत टाकणारा एक स्वतंत्र खंड निर्माण करण्याची आमची योजना आहे. त्यामध्ये आबालाल रहेमान, बाबूराव पेंटर यांच्यासह अनेक कलातपस्वींच्या कार्यांचा त्यात समावेश केला जाईल."

दीडशे चित्रे प्रदान

या वेळी रंगबहारतर्फे विद्यापीठास समकालीन चित्रकारांचे कुंचल्यातून साकारलेली सुमारे दीडशे दर्जेदार चित्रे प्रदान करण्यात आली आहेत. पहिल्या टप्प्यात सुमारे ५६ चित्रे कलादालनात प्रदर्शित करण्यात आली आहेत.

उपलब्ध मोजक्या कलाकृतीतून त्यांच्या महान कार्याची प्रचिती येते." या वेळी प्रभारी कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे, बीसीयूडीचे संचालक डॉ. डी. आर. मोरे, परीक्षा नियंत्रक महेश काकडे, वित्त व लेखाधिकारी एन. व्ही. कोंगळे, विजयमाला मेख्रो, धनंजय जाधव, अमृत पाटील, रियाझ शेख, सज्जेराव निगवेकर, राजाभाऊ उपळेकर, प्रवीण वाघमारे, शैलेश राजत, राहुल रेपे, विलास बकरे,

अभिजित कांबळे, किशोर पुरेकर, श्रीकांत डिप्रजकर, संजीव संकपाळ, अतुल डाके, व्ही. बी. पाटील, निर्मला कुलकर्णी, उज्वल दिबाण, प्रेमला भोसले, रमेश बोंडकर, मोेशा शिंदे, सुरेश पोतदार, वैशाली पाटील, सुनील पोवार उपस्थित होते. रंगबहारचे अध्यक्ष प्राचार्य अजेय दळवी यांनी प्रास्ताविक केले. विजय टिपुगडे यांनी सूत्रसंचालन केले. ग्रंथपाल डॉ. नमिता खोत यांनी आभार मानले.